

s tem zasigurijo domačo grudo. V nedeljo, 4. oktobra t. l. ob pol 11. uri dopoldne se priredi v Gradcu velik kmetski zbor, na katerem bode govoril prvoboritelj kmetijskih pravic vitez Hohenblum.

Še o davkih. Številke o davkih so vedno zanimive. Zato jih tudi radi objavljamo, da ljudstvo izve, koliko moči in denarne sile se iz črpa iz njegovega dela. Preglejmo le sledečo statistiko! Na Štajerskem se je plačalo zadnjo leto:

	z dohodninskim davkom	brez dohodninskega davka
veleposestvo	1.983.491	1.868.305
mesta in trgi	2.696.216	1.995.593
kmetske občine	7.030.429	6.337.307
mesto Gradec	6.847.905	5.700.217
Skupaj	18.558.041	

Torej znašajo skupni davki približno 18¹/₂ milijonov kron. Zanimivo je tudi razmerje med dohodninskim in zemljiškim davkom. V tem oziru se je plačalo:

	dohodninskega davka	zemljiškega davka
veleposestvo	115.187	266.214
mesta in trgi	700.623	188.400
kmetske občine	693.222	3.581.940
mesto Gradec	1.147.688	26.080

Najbolj krivični in naravnost nezmiselnih davek je zemljiški. In tega plačujejo štajerski kmetje čez 3¹/₂ milijone kron. Kje je torej gospodarska moč? Od koga živi država?

Loterija. Leta 1907 so znašale vloge v mali loteriji na Avstrijskem 32.161.073 kron. Na vsako glavo v Avstriji odpade tedaj 1.16 K. Na dobitkih pa se je izplačalo 15.786.961 kron, torej niti polovico vplačanih svot. Ako se odtegne še državne troške za režije, potem pridemo do zaključka, da je naredila država lansko leto potom tega „davka na neumnost“ skoraj 14¹/₂ milijonov kron dobička. In koliko teh loterijskih bratcev in sester je pri temu stradalo, lakoto trpelo in — stavilo.

Dveletna vojaška služba. Ogrski listi poročajo: Pod vodstvom vojnega ministra in šefa generalnega štaba zborovala je v vojnem ministerstvu strokovna komisija, ki se je pečala za preobnovo vojne postave. Nova vojna postava temelji na dveletni vojaški službi. Pri kavaleriji, artiljeriji in tehničnih vojaških oddelkih pa ostane za zdaj triletna služba. Obenem z izročitvijo te predloge zahteval bode vojni minister določitev števila rekrutov na 66.000 mož. Predloga zviša stanje vojaštva v času mira na 420.000 mož. Najvišja instanca v zadevah nadomeščenja vojaštva bode deželno-brambeni minister popolnoma neodvisen od vojnega ministra. Predložilo se bode tudi primerno preobnovo vojaške sodnije i. t. d.

Boj za volilno preobnovo v Galiciji. V Lembergu so se vršile preteklo nedeljo velike demonstracije. Delavci zahtevajo preobnovo deželno-zborske volilne pravice in so priredili vsled tega večje shode. Po shodih je prišlo do burnih prizorov na cesti. Policija in delavci so se stekli. 17 oseb je bilo ranjenih, med njimi 4 težko.

V Bozniji vré in vré. Posebno hujskajo Srbi proti Avstriji. Srbski listi zahtevajo od svoje vlade, da naj takoj na meji vojaštvo mobilizira. Pravijo, da se pričena leto, ki bode odločilo o usodi srbskega naroda. Z drugimi besedami: srbski hujskači hočejo upor in vojsko z Avstrijo. Tudi avstrijska vlada je pričela zdaj resneje te dogodke opazovati. Dokaz temu je, da je pustila napraviti monitore v vojno stanje, ki so bili že v zimskem pristanu v Budimpešti odmontirani. Zdaj se je dalo monitorom potrebno streljivo. Tej flotili se je pridružilo tudi dvoje iz Angleškega došlih čolnov za patrolje. Vso moštvo je dobilo vse, kar potrebuje v vojski. 200 mornarskih vojakov z potrebnimi oficirji dobilo je v Poli povelje za odpotovanje v Budimpešto. Torej se pripravljajo na jugu prav resni dogodki. Naši deželno-izdajalski prvaki pa se bratijo in družijo s temi srbskimi ustaši.

Alarm? „Grazer Tagespost“ poroča iz Zagreba, da stoji v Belovarju 6 vojaških vlakov za odpotovanje privravljenih. Pričakuje se namreč nemire v sandžaku Novibazar. Vlaki bi se odpeljali v slučaju potrebe v Plevlje. Infanterijski regiment šte. 16 v Belovarju je pripravljen na odhod. Kakor se vidi, postajajo razmere v okupacijskem ozemlju vedno nevarnejše. Bliska

se tam doli in panslavistična agitacija žanje prve plodove.

Kranjska dežela stoji pred gospodarskim bankerotom. Ničesar nimajo Kranjci nad Štajerci in Korošci, nego dolgove. Zdaj bi radi te svoje dolgove na nas odvalili in zato nas hočejo združiti s Kranjci. Pa ne bo nič!

Nemiri.

Nemiri so se tudi zadnje dni še nadaljevali in to v nekaterih krajih s tako brutalno nasilnostjo in surovostjo, da se človek takih sodeželanov sramuje. Mi nimamo prostora, da bi natančno popisovali vse tozadevne dogodke, kajti nam se gre v prvi vrsti za gospodarsko korist ljudstva. Naše sveto prepričanje je in ostane, da se ne more nikogar o političnih nazorih prepričati s poleni, kamenji in revolverji. Zato tudi obsojamo take spopade, ki nas v javnosti le sramote in našim deželam v vsakem oziru škodujejo. Poročati hočemo le o glavnih dogodkih zadnjih dni.

Ljubljana.

V Ljubljani se napravili vojaški strelji, ki so usmrtili dvojce mladih človeških bitij, povsem drugačni položaj. Ljudstvo je prišlo do prepričanja, da se ne more boriti z vojaki in da z uporom in puntom ne bode ničesar doseglo. Razobesili so torej črne zastave in se udeležili v velikanskem številu pogreba žrtev. Žalostno je le, da sta voditelja prvaške gonje na Kranjskem, bivši agent in sedanjí župan Hribar ter dr. Tavčar na grobu zopet hujskala. In posledice tega hujskanja niso izostale. Par dni pozneje napadla je nahujskana družal nemško šolo v Šiški pri Ljubljani in razbila čez 50 šip. Tudi že itak demolitirano nemško kazino so zopet napadli. Orožniki so napravili mir in pozapri glavne razgraje. Večinoma so to t. zv. „Ljubljanske barabe“, ki nimajo drugega posla, ker se dela bojijo. Policija naj bi te postopake na deželo dala, kjer itak hlapcev primanjkuje. Pri kmetu bi se že kozjih molitvic naučili. Vedno odkritejše se kaže, da je glavni krivec ljubljanskih dogodkov sam ljubljanski župan Hribar. Ta nadutež, ki je l. 1895 ob priliki potresa pri Nemcih toliko podpornega denarja nafahtaril, da se je vsem njegovim pisacem tako lepo godilo, kakor še nikoli, je hujskal, mesto da bi miril. Vlada zdaj obljubljuje, da bode ljubljansko policijo podržavila, ker se ne more več na tega Hribarja zastonj. Listi poročajo, da vlada zdaj v Ljubljani mir.

Trst.

V Trstu so hoteli „narodovci“, nahujskani po svojih voditeljih, napasti nemško gostilno „Eintracht“. Tržaška policija je razgrajaje pregnala.

Sevnica.

V Sevnici so pripravili prvaki napad na nemško šolo. Razbili so z debelimi kamenji šipe in hoteli potem pobegniti. Ali nekaj se jih je vendar spoznalo, tako v prvi vrsti sodniškega pisarja Vesijaka in sina županovega namestnika Simončiča. Obadva sta bila aretirana. Med storilci sta bila tudi neki Smole in Poljanec. V ječi bodejo ti kulturni tički izvedeli, da niso na Srbskem. Škoda je precejšna.

Trbovlje-Hrastnik.

Tukajšni kramarji in trgovci so po vplivu prvaških dohtarjev globoko užaljeni. Sklenili so, da ne bodejo nič več od Nemcev kupovali. Nam se zdi ta sklep smešen. Ali ne veste, kaj se je očki Rošu zgodilo? Knapji sami so pač prepaletni, da bi se pustili nahujskati v narodnjaške neumnosti.

Ptuj.

Za Ptuj se je pričakovalo preteklo nedeljo velik prvaški napad. Pa ni bilo nič. Kmetje se ne dajo nahujskati. Čujemo, da hujska posebno hudo ragozniški Brenčič. Mož še ni zadovoljen,

ako ravno bode govorila sodnija par resnih besed z njim. V soboto zvečer je bil v Ptuj tuudi slavní urednik „Narodnega lista“ Vekoslav Spindler. Možicelj je pa samo v svoji cunji korajžen. Niti v mesto se ni upal, temveč je raje ostal v Zupančičevi krčmi. Noč je bila še precej mirna, čeprav so prvaški smrkolini razširjevali hujskajoče letake in liste. Upamo, da se bodejo zdaj prepripi v Ptuj nehali in da bode vladal mir. Odvisno je to edino od prvaške gospode. Ako bode ta naprej hujskala, potem bode enkrat to doživela, kar je doživel dr. Koderman na Ptujski gori od slovenskih kmetov samih.

Tako stoji torej položaj. Vse bi bilo že davno mirno, ko bi Ljubljancani ne pokazali svojo podivjanost. Ali upajmo, da se bode nemir položil in da bode zopet sleherni človek varen, kakor se to sliši v pravni deželi.

Dopisi.

Iz Ptujске gore. Zadnjo nedeljo, 27. septembra so sklicali vsi gorski „narodovci“, pane Klemenčič lerar, Peči poštni uradnik in Kupčič vinski in trsní ekonom, javni shod v gostilno gospe Jagodič, na katerem bi naj govoril največji kmečki prijatelj dr. Koderman iz Ptuja. Pa na Ptujski gori so ti „kmečki prijatelji“ delali račun brez krčmarja. Kmetje so jim že pred shodom take narekovali, da se niso upali shoda pričeti in so ostali rajši pri Lazniku, „oberklerikalcu“, kakor da bi šli k Jagodičici na shod. Kmetje so jim pravili britke resnice; in posebno Klemenčiču so rekli da v šoli spi, da ni sposoben, da bi bil „oberlehrer“, da je njegovo premoženje od Nemca podedovano, s katerim on Nemce prganja, da je to sramotno za učitelja, kateri se tako umazano s politiko peča, kakor on, da mi hočemo učitelja, pa ne „politika“; politiko bodedo sami delali, kakor shode; ne potrebujemo pouka od kmečkih oderuhov; dohtar naj doma ostane; drugokrat jim bodedo čez breg proti Ptuj pot pokazali. Laznica je bila tako za dohtarja navdušena, da ga je z vilami brnila. Štajercijanci smo vile s šila potegnili in jih na neko njivo zavrgli. Za g. dohtarja je gotovo častno, ako ga ženske branijo. Gorci se ne damo od takih ljudi naplavšati, kateri na polju ne poznajo pšenice od rži; mi gremo sami svojo pot v prijaznosti z nemškimi rokodelci in trgovci, ker se moramo združeno boriti za obstanek. — **Opomba uredništva:** Zelo nas veseli, da so kmetje na Ptujski gori pokazali in dokazali, da se ne dajo več nahujskati v pogubonosne prepire. Dr. Kodermanu je seveda vse eno, ako spravi s svojo nesramno gonjo tega ali onega kmeta v nesrečo. On bode že naprej denarje služil, če ne v Ptuj, pa v Celju. Učitelj Klemenčič je pa itak človek, ki uživa preveč vina in zato dostikrat ne ve, kaj dela. S tem človekom se niti več pečati ne maramo. Upamo, da bode šolska oblast napravila njegovemu postopanju konec. Kmetom na Ptujski gori pa gre vsa čast! Naj bodejo vedno tako napredni in razsodni! Dokazali so, da kroži v njih žilah štajerska kri in da nočejo nositi svoje kože na sejem za — Kranjce. Čast jim!

Raskote pri Prihovi! Mislili, dragi „Štajerc“, kaj bo novega? Imamo sicer precej na srcu, ali le nekaj Ti naznamimo, da boš vedel, da ne spimo. Vse jamra in stoče o suši, ali mi Prihovljani smo prav zadavoljni s poljskimi pridelki. Krme je malo ali tudi to bode z božjo pomočjo zadostovalo. Le druga smola se je priklatala; in ta smola se je prišla še komaj ustanovljene „Marijine družbe.“ Naš gosp. župnik so obetali s prižnice, da „zdaj se bo pokazalo, pri kateri hiši da je cvetje in pri kateri smetje.“ In glej dragi „Štajerc“, uršničile so se župnikove besede. Kmal je začelo cvetje poganjati v hiši, kjer je bivala edina deklica, tud „Marijine družbe.“ To cvetje je naprej cvetelo in res delalo celi hiši dovolj smeti. In ko je smeti zmanjkalo, prikazal se je božji sad. Rodilo se je dete. Ja, dragi „Štajerc“, Ti bodeš mislil, da imamo mi to za kaj novega; ali dragi naš „Štajerc“, nikakor ne. In vendar se nam je čudno zdelo, ker je deklica zmirom trdila in se zagovarjala proti svoji gospodinji in drugim ljudem, ja se celo pri gospodu župniku, da ona ne poganja cvetja, ampak, da je bolana na vodeniki in da le ta vodenična bolezen dela, da je ona vsaki dan bolj široka.